

In onze jubileumeditie verwelkomen we een aantal wereldberoemde strijkkwartetten, met wie we goed bevriend zijn. Samen met hen nemen we u mee op een fascinerende reis door het rijke repertoire voor strijkkwartet. In deze turbulente tijden zijn we ervan overtuigd dat muziek een bron vormt van kracht, hoop en reflectie, van dialoog en eenheid. Viva la Musica!

Alexander Pavlovsky, artistiek leider

Nieuwsbrief ontvangen?

Blijf op de hoogte en meld u aan voor de nieuwsbrief.

zeistermuziekdagen.nl/nieuwsbrief

Steun het festival en word Vriend!

Persoonlijke bijdragen van Vrienden zijn essentieel voor het realiseren van ons festival. Meer dan het financieren van mooie concerten draait het om uw betrokkenheid en liefde voor het festival. Met uw steun draagt u bij aan een unieke, exclusieve festival-ervaring. Uw bijdrage komt ten goede aan zowel het omvangrijke programma voor

ontwikkeling van jonge talenten als aan de concerten door ensembles van wereldfaam. Uw Vriendenbijdrage wordt beheerd door de Stichting Vrienden van de Zeister Muziekdagen. Dit is een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), dus uw bijdrage komt volgens de Geefwet in aanmerking voor extra giftenaftrek op uw belastingaangifte. Vriendschap moet van twee kanten komen: daarom geven we ook graag iets terug aan onze Vrienden. Kijkt u op zeistermuziekdagen.nl/vrienden

info@zeistermuziekdagen.nl

www.zeistermuziekdagen.nl

zeister muziekdagen zomerfestival

Alexander Pavlovsky artistiek leider

vrijdag 23 augustus 2024

Grote Kerkzaal van de
Evangelische Broedergemeente

35

Rembrandt Frerichs & de Staalmeesters XL Rembrandt's Off the Carrousel

Rembrandt Frerichs piano, Melissa Ussery en Myrthe Helder viool |
Gijs Kramers altviool | Charles Watts cello | Andrea Caruso contrabas |
Maria Cristina González fluit | Maripepa Contreras hobo |
Letizia Maulà klarinet | Vinsent Planjer slagwerk

Set 1

Intro to...
A Wind Invisibly Sweeps...
Red Hot Rhapsody

Pauze

Set 2

Stav
Escape from Wonderland (Vinsent Planjer)
Arrivé Am Clue
Off the Carrousel

Dit concert is mede mogelijk gemaakt
door Broekhuis Volvo.

Rembrandt Frerichs & de Staalmeesters XL

Rembrandt Frerichs & de Staalmeesters XL

Jazzpianist Rembrandt Frerichs componeerde voor diverse vooraanstaande musici en ensembles, zoals Amsterdam Sinfonietta en het Nederlands Kamerorkest. Leden van het Koninklijk Concertgebouworkest vroegen hem een pianoconcert te componeren, uit te voeren met hemzelf als solist. Voor het project *Off the Carousel*, geïnitieerd in samenwerking met Gaudeamus, ging Frerichs op zoek naar jonge getalenteerde musici, om ze in workshops een half jaar ervaring te laten opdoen met improvisatie. Dit leidde tot het ensemble zoals dat vanavond aantreedt.

De Staalmeesters is een knipoog naar het gelijknamige schilderij van Rembrandt van Rijn, dat keurmeesters toont die lakense stof keurden aan de hand van stalen. Samen met de jazzmusici Tony Overwater en Vinsent Planjer vormt Frerichs het Rembrandt Frerichs Trio, dat optrad in legendarische jazzclubs in Londen en New York, en samenwerkte met collega's als trompettist Paolo Fresu en saxofonist/klarinettist Sylvain Rifflet. Rembrandt Frerichs is een graag geziene gast op festivals voor hedendaagse muziek zoals November Music en Crossing Border. Hij is als docent jazzpiano verbonden aan het Utrechts Conservatorium.

Toelichting

Het is een van de missies van de jazzpianist en componist Rembrandt Frerichs: klassiek opgeleide musici weer aan het improviseren krijgen. Wat in de jazzmuziek volstrekt gewoon is, werd in de wereld van de klassieke muziek eeuwenlang ook de normaalste zaak van de wereld bevonden. Musici improviseerden en waren tevens componist. Vanaf de negentiende eeuw verdween die veelzijdigheid geleidelijk van het podium en werden podiumkunstenaars 'muzieklezers', die bolletjes van het papier omzetten in klank. Frerichs voelt zich in die zin dan ook geen vernieuwer, hij keert terug naar uitvoeringspraktijken van weleer. Mozart of Beethoven schreven hun solistische pianopartij vaak niet uit, zij lieten zich inspireren door het moment. Zo wil Frerichs het ook weer doen. Hij spreekt in dit verband van een 'black page / white page'-aanpak: waar de begeleidende musici van muzieknoten spelen (black page), improviseert de solist (white page). 'Ik ga iedere concertuitvoering opnieuw het gesprek aan met het ensemble en geef muzikaal commentaar en een tegengeluid. De muzikale fantasie krijgt de vrije loop en door dit creatieve uitgangspunt zal elke uitvoering anders zijn.'

Volgens deze aanpak is ook de *Red Hot Rhapsody* geconcipeerd, het hoofdwerk van vanavond. Hij componeerde het in opdracht van het Gaudeamus Festival voor hedendaagse muziek. Het 'orkest' bestaat uit vijf strijkers (viool 1, viool 2, altviool, cello, contrabas), slagwerk en drie houtblazers (fluit, hobo en klarinet). Als solist zit de componist uiteraard zelf aan de vleugel. De titel van het werk verwijst naar de beroemde, honderd jaar geleden geboren *Rhapsody in Blue* van George Gershwin, een illustere voorganger die

voor Frerichs altijd weer een bron van inspiratie is.

Het vermogen van de componist-uitvoerder om levende bouwstenen in de muziek over te brengen, maakt van dit werk een reis die, zo hoopt Frerichs, zowel de geest als het hart van het publiek zal aanspreken. De componist beoogt een luisterervaring te bieden waarbij je wordt meegenomen op een tocht door een muzikaal landschap vol onverwachte wendingen en virtuoze uitbarstingen.

In kleinere bezettingen is Frerichs werkwijze niet anders, zoals in *Stav*, het Hebreeuwse woord voor 'herfst'. Het is een compositie die begon bij de wens om de sjofar een stuk te geven met een daadwerkelijke melodie, in plaats van louter signaaltonen. De sjofar is een van de oudste instrumenten in de joodse traditie, gemaakt van een ramshoorn. Het instrument wordt traditioneel geblazen tijdens belangrijke religieuze gelegenheden zoals Rosh Hashanah (het joodse Nieuwjaar) en Yom Kippur (Grote Verzoendag). De klanken van de sjofar roepen op tot bezinning, berouw en spirituele ontwaking. In het ensemble 'Levantasy' speelde Frerichs jaren samen met de hoboïst Yoram Lachish, die tijdens concerten ook zijn sjofar meenam in de set. Zo ontstond *Stav*. Frerichs probeert in dit stuk de rijke traditie van de joodse muziek en de emotionele lading van universele gebeden te verklanken, in verbinding met moderne muzikale elementen. Nadat Levantasy het stuk live had gespeeld met gebruikmaking van de sjofar, bleek de compositie ook goed te werken met andere instrumenten. Inmiddels heeft Frerichs er verschillende arrangementen van gemaakt, onder meer voor strijkkwartet en blazers. Vanavond klinkt een versie voor pianotrio.